

Klimaatakkoord: Kijkje in de keuken

Ingrid Giebels
1-11-2018

SERVICEPUNT
DUURZAME ENERGIE

Voor wie?

Regio, gemeenten,
woningbouwcorporaties
in Noord-Holland

Voor wat?

Aardgasvrij,
en energiebesparing

Hoe?

Faciliteren,
aanjagen
en leren

**OVER
MORGEN**

Andersson
Elffers
Felix

Provincie
Noord-Holland

Inhoud

- Waarom een Klimaatakkoord?
- Hoe zit het Klimaatakkoord in elkaar?
- Wat staat er in het Klimaatakkoord?
- Wat verwacht het Klimaatakkoord van jullie?
- Programmatische aanpak

SERVICEPUNT
DUURZAME ENERGIE

Waarom een Klimaatakkoord?

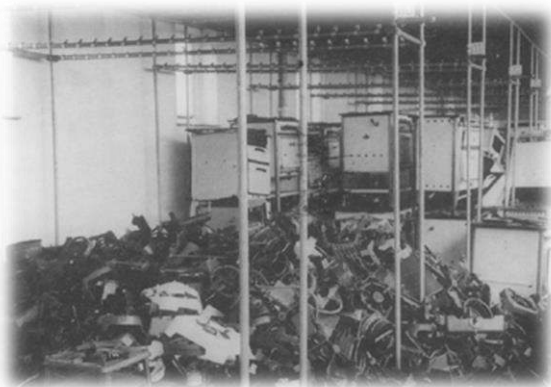
Energietransitie

“Van fossiel naar duurzaam in 30 jaar tijd”

- Besparen op de huidige energievraag;
- Duurzame opwekking van warmte, elektriciteit, biomassa en hernieuwbaar gas;
- Ombouwen van de huidige energie-infrastructuur;
- Opslaan van energie.

Niet de eerste keer...

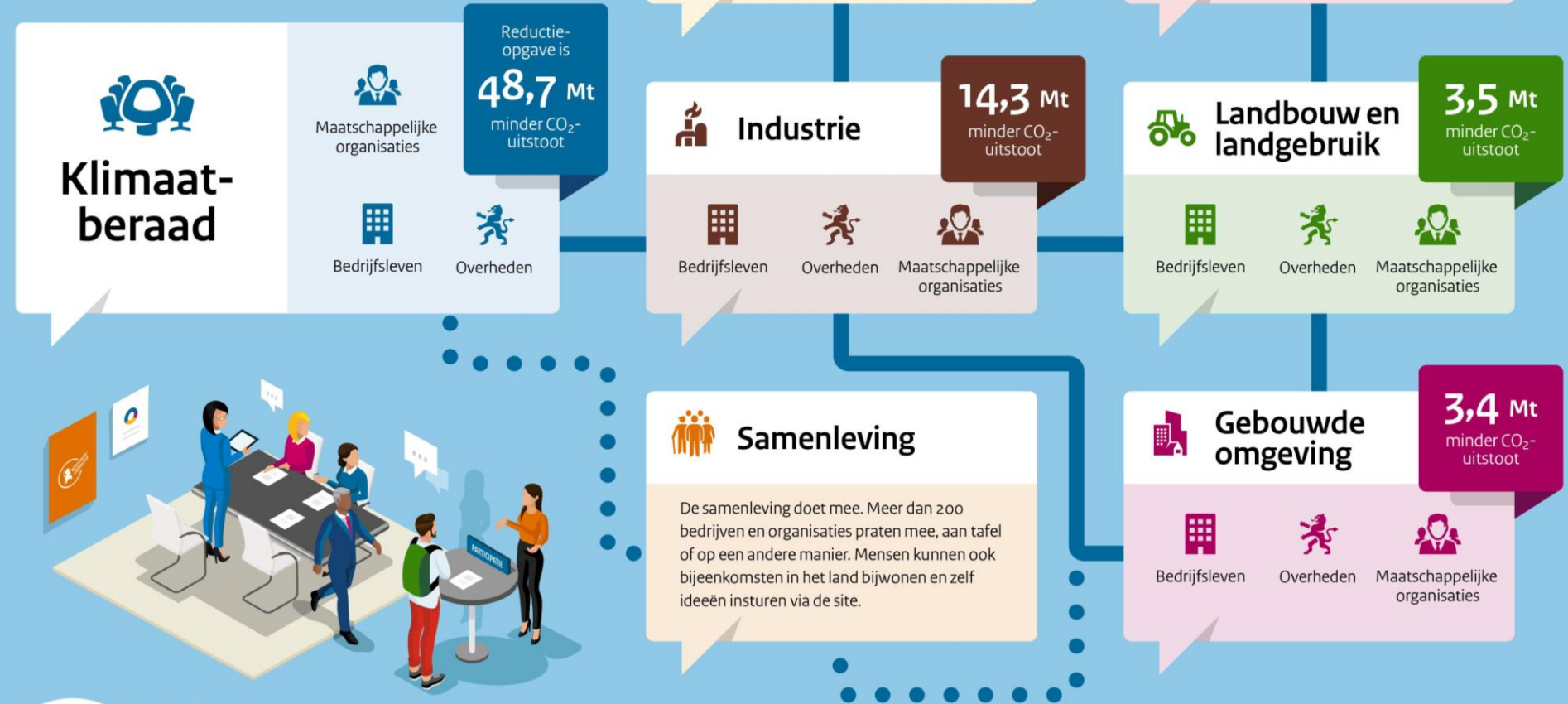
SERVICEPUNT
DUURZAME ENERGIE

Hoe zit het Klimaatakkoord in elkaar?

- 49% minder CO2 in 2030 t.o.v. 1990;
- 5 sectortafels;
- 10 juli 2018 hoofdlijnen;
- Zomer 2018 doorrekening;
- Najaar 2018 uitwerking;
- 2019 start

Meer dan 100 partijen verlagen de CO₂- uitstoot van Nederland met **49%** ten opzichte van 1990 via het

Klimaatakkoord

PLANNING	ZOMER '18 Afspraken op hoofdlijnen	ZOMER '18 Doorrekening afspraken door PBL	V.A. SEPT '18 Uitwerking afspraken	V.A. JAN '19 Start uitvoering Klimaatakkoord

SERVICEPUNT
DUURZAME ENERGIE

Wat staat er in het Klimaatakkoord?

Tafel Elektriciteit

Doelen

20,2 Mt

vermindering CO₂-uitstoot in 2030

Driekwart elektriciteit
duurzaam

Maatregelen

7 x keer zoveel wind- en zonne-energie
als nu

Stroom uit zon en wind wordt 40%
of meer goedkoper met de juiste
voorwaarden

700 windturbines op zee, 500 op land, 75
miljoen zonnepanelen erbij

Gemeenten bepalen samen met burgers
de regionale energiestrategieën (RES)

Groeiend gebruik van schone elektriciteit
door industrie, gebouwen en mobiliteit

Alle gebruikers van elektriciteit betalen
mee aan de aanleg van nieuwe netten op
zee

Tafel Gebouwde Omgeving

Doelen

3,4 Mt

vermindering CO₂-uitstoot in 2030

2 miljoen woningen
aardgasvrij

Overige
woningen minder
aardgasverbruik

Maatregelen

Door opschaling wordt
duurzame warmte een kwart
tot de helft goedkoper

Kwaliteit: Efficiënter, stiller,
compact, slimmer

Belasting op aardgas wordt
hoger; op stroom lager.
Verduurzamen gaat hierdoor
lonen

€20.000 meer
investeringsruimte,
woonlastenneutraal, dankzij
lening op huis ipv eigenaar

SERVICEPUNT
DUURZAME ENERGIE

Wat verwacht het Klimaatakkoord van jullie?

Belangrijkste mijlpalen

Regionale Energiestrategie (RES): inzicht in opwekmogelijkheden en bronnen per regio

2019

Transitievisie warmte: inzicht in de warmteopgave

Uiterlijk 2021

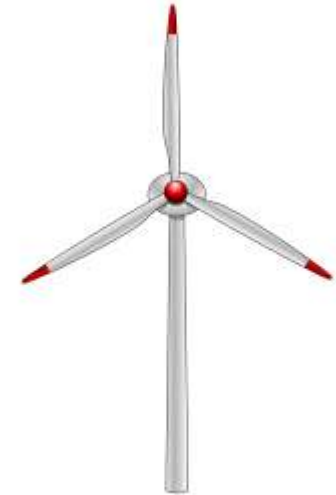
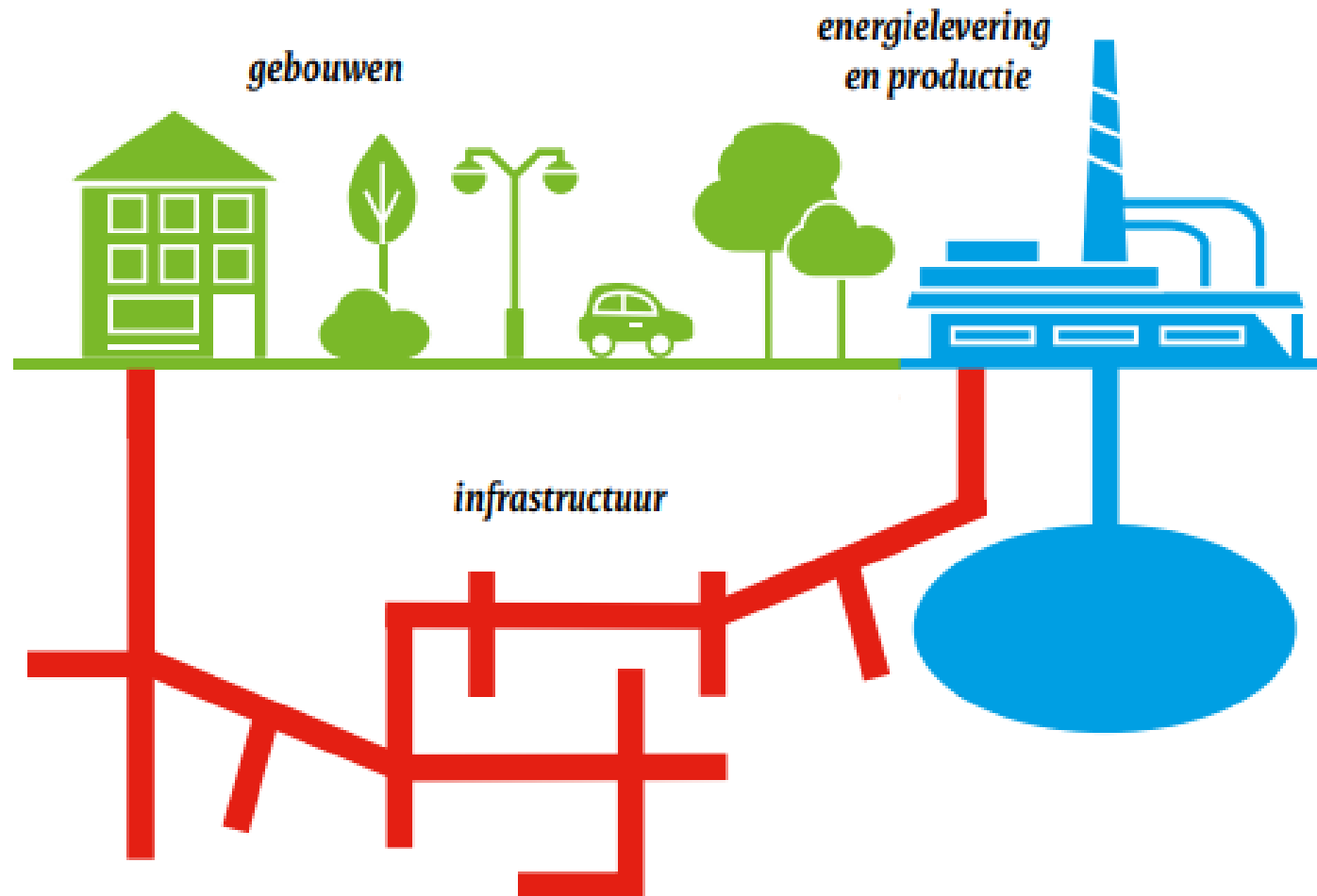

Uitvoeringsplan op wijkniveau: akkoord over de aanpak

Uiterlijk 2021

Belangrijkste stakeholders

© Can Stock Photo - csp5637690

SERVICEPUNT
DUURZAME ENERGIE

Maak een... Regionale energiestrategie

“Breng regionaal aanwezige bronnen in beeld en stem vraag en aanbod op elkaar af.”

- 30 energieregio's;
- Nu: vorming regio's;
- NHZ 1 regio – per deelregio RES maken
- Juni 2019: concept Regionale energiestrategie

Regionale energiestrategie

Product:

- Inventarisatie c.q. analyse van:
 - Huidig energieverbruik en CO2 uitstoot;
 - Infrastructurele (net)planning en lopende projecten;
 - Potentie (ruimtelijk) voor hernieuwbare energie;
- Potentieel en aanbod voor duurzame warmtebronnen;
- Potentieel en aanbod voor hernieuwbare elektriciteit;
- Inzicht in de consequenties voor de infrastructuur;
- Regionale uitwerking van nationale ambities.

Regionale energiestrategie

Proces:

- Goede en eerlijke (ruimtelijke) inpassing;
- Gestructureerde samenwerking overheden en maatschappelijke partners;
- Maatschappelijke acceptatie bevorderen;
- Stevige werkstructuur met alle stakeholders.

RES is instrument om ruimtelijke inpassing van duurzame opwek (incl. infra en opslag) met maatschappelijke betrokkenheid te organiseren.

Uitkomsten van RES doorvertalen in besluitvorming Omgevingsbeleid (Omgevingsvisie, -plannen etc.).

Energiemix MRDH

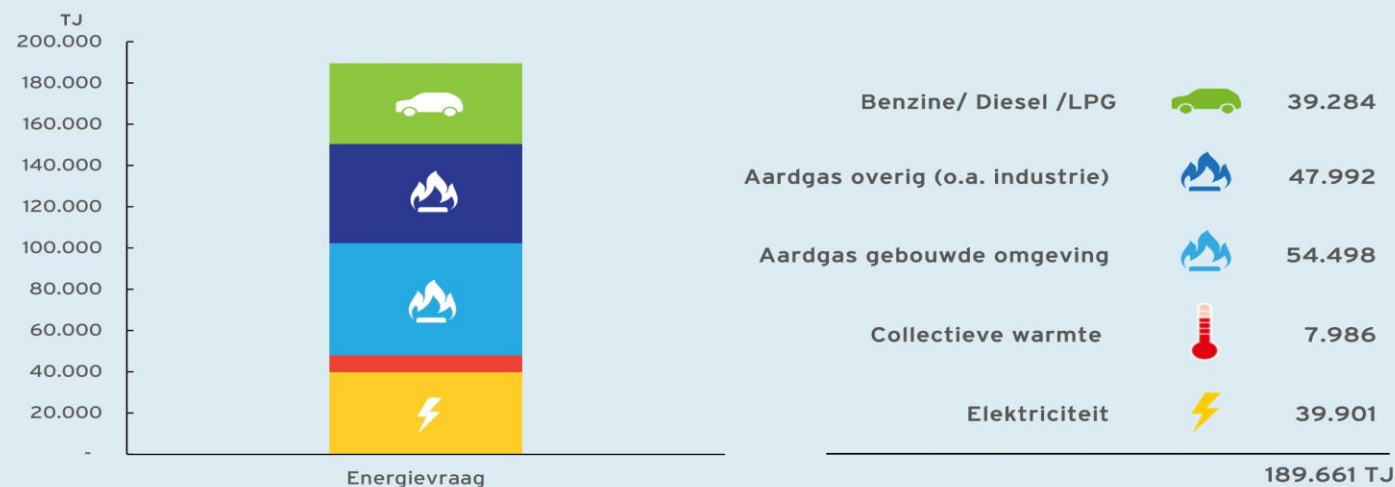
Inwoners: 2.304.544
Woningen: 1.083.060
Groeï woningen: 133.750

Energiegebruik gebouwde omgeving: 42%

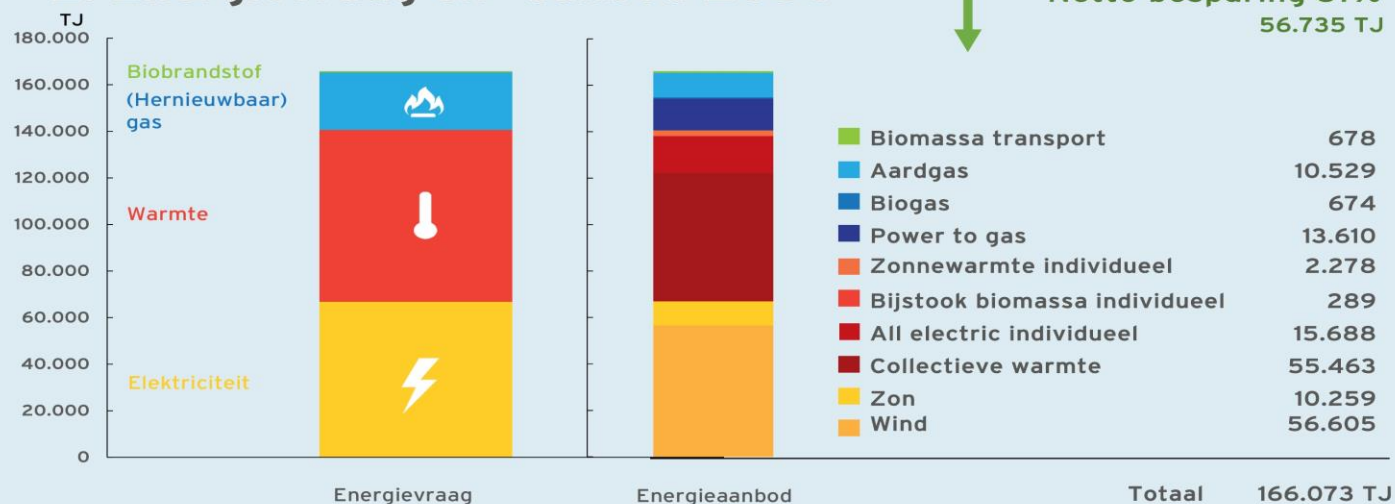
OVER
MORGEN

22-11-2017

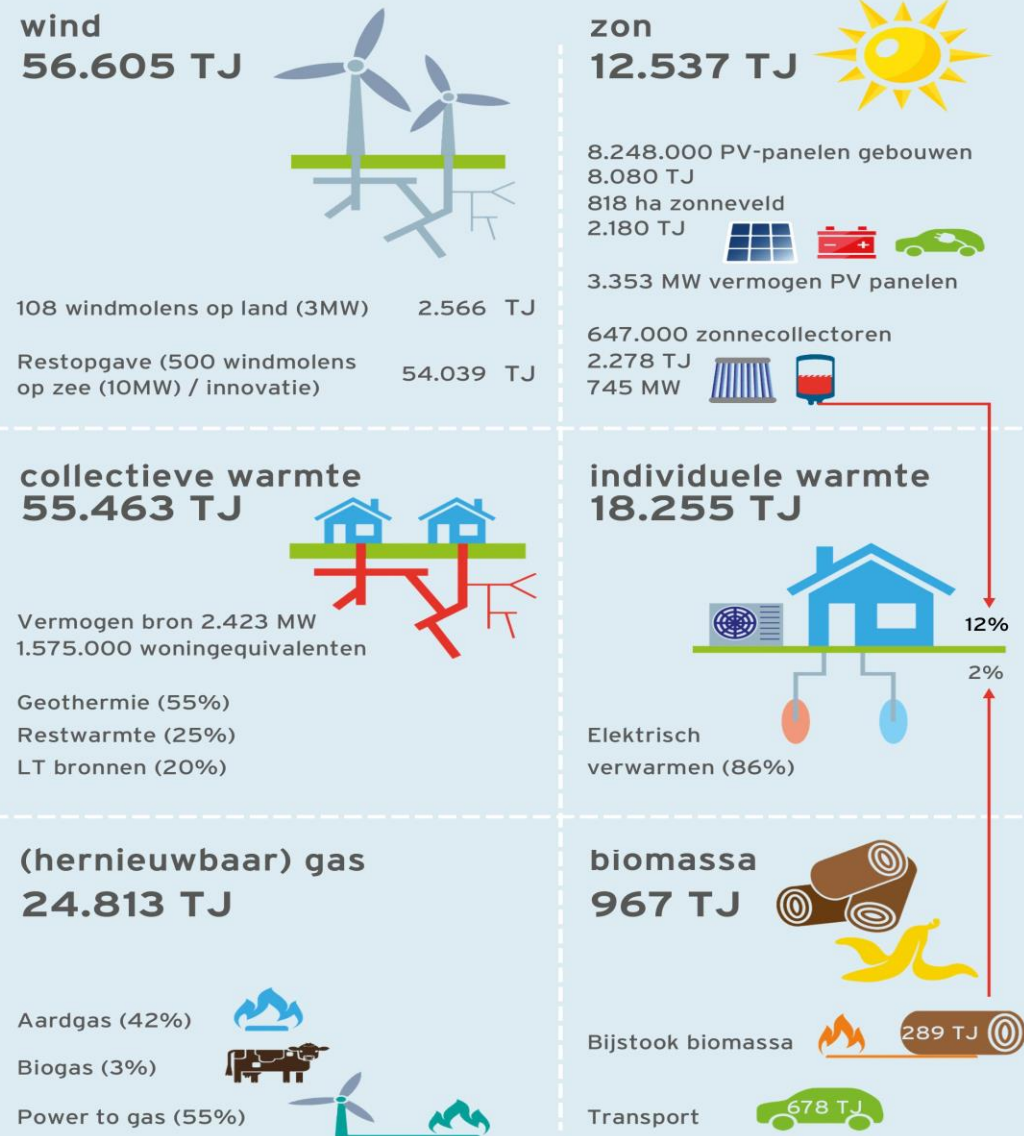
1. Huidige situatie (2015)

2. Energievraag en -aanbod 2050

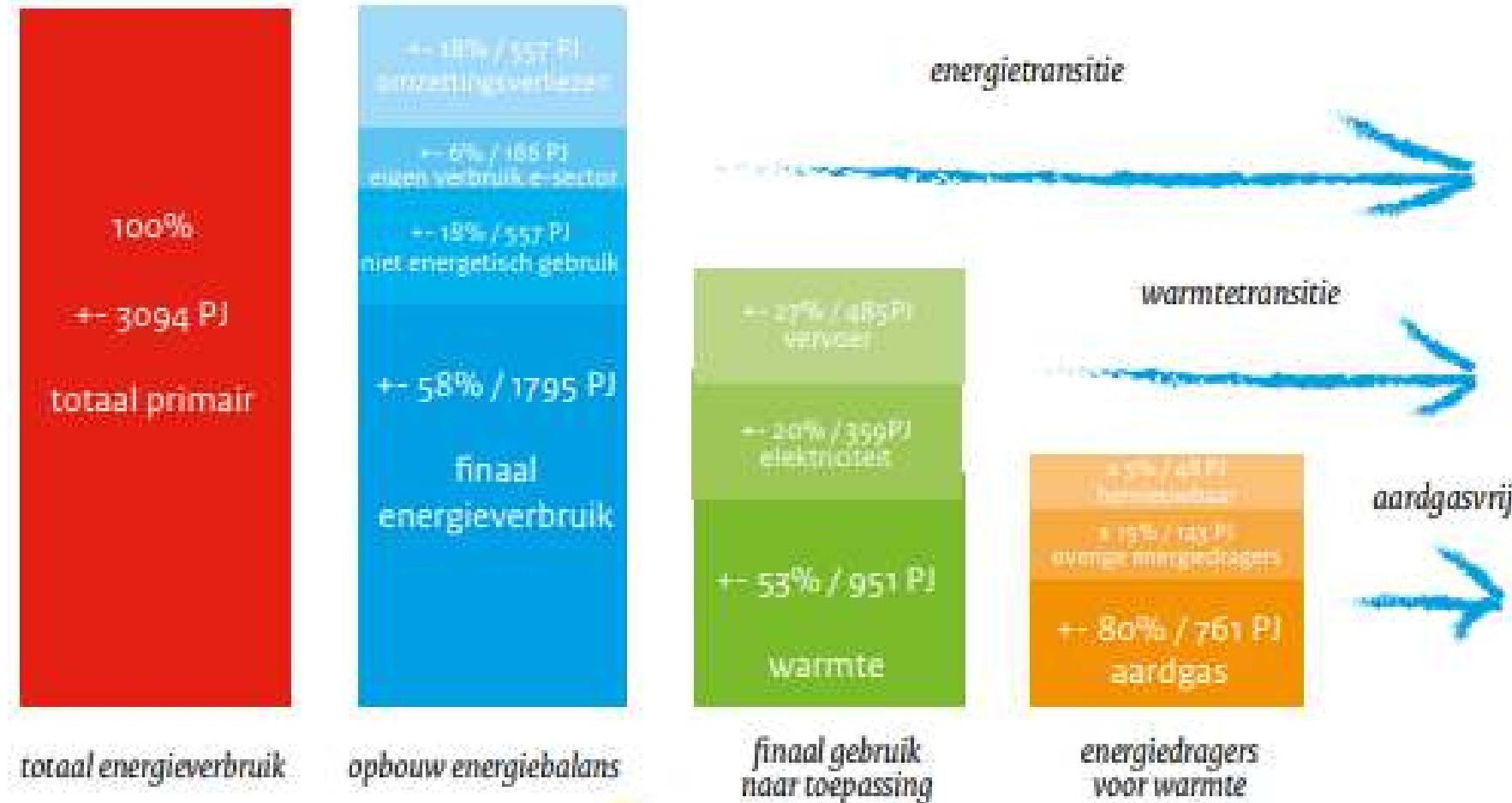

3. Energieaanbod 2050

Warmtetransitie

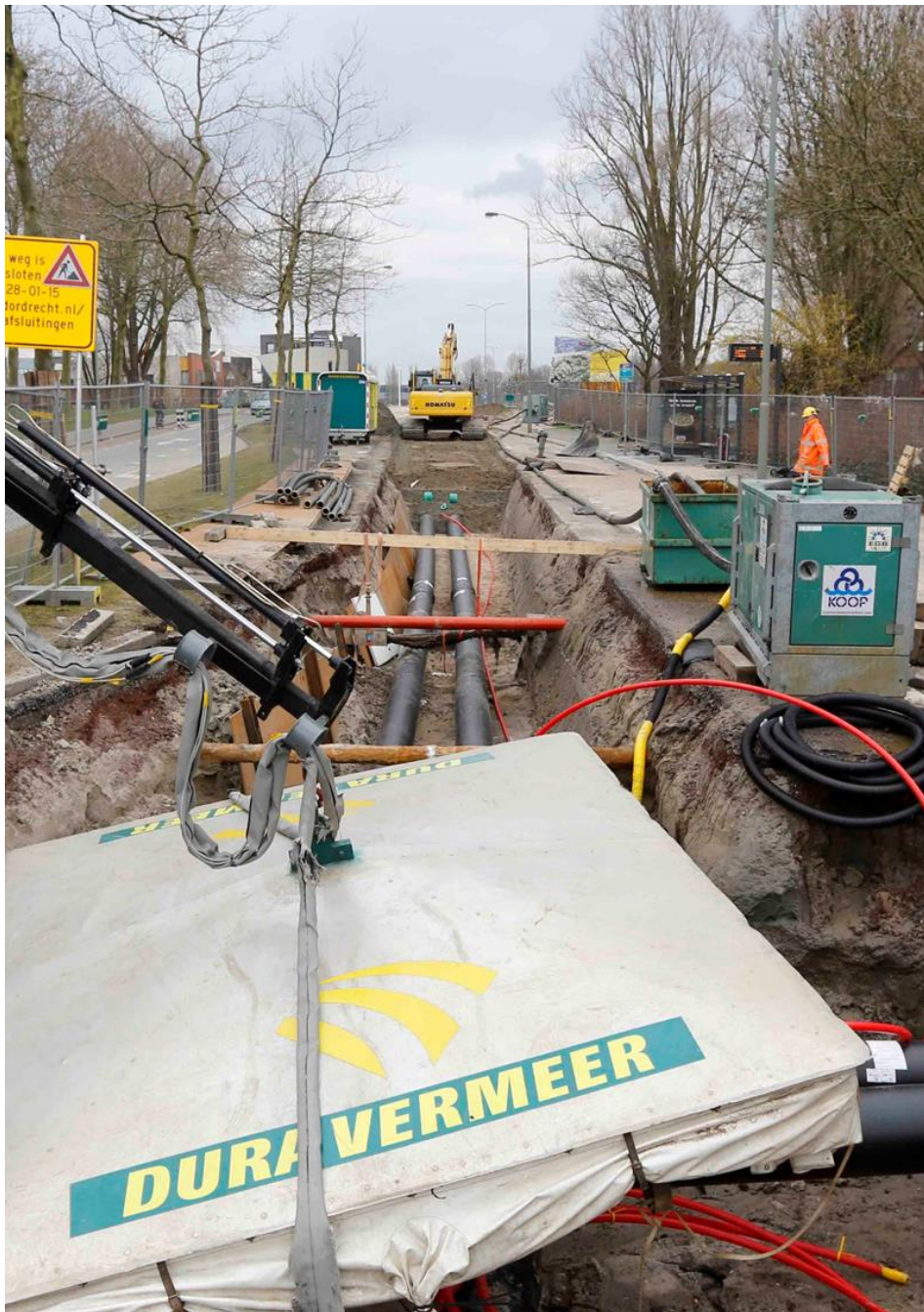
Transitievisie warmte

Product:

- Alternatief voor aardgas per wijk;
- Werk-met-werk maken;
- Planning: waar starten, wijken voor 2030 agv

Proces:

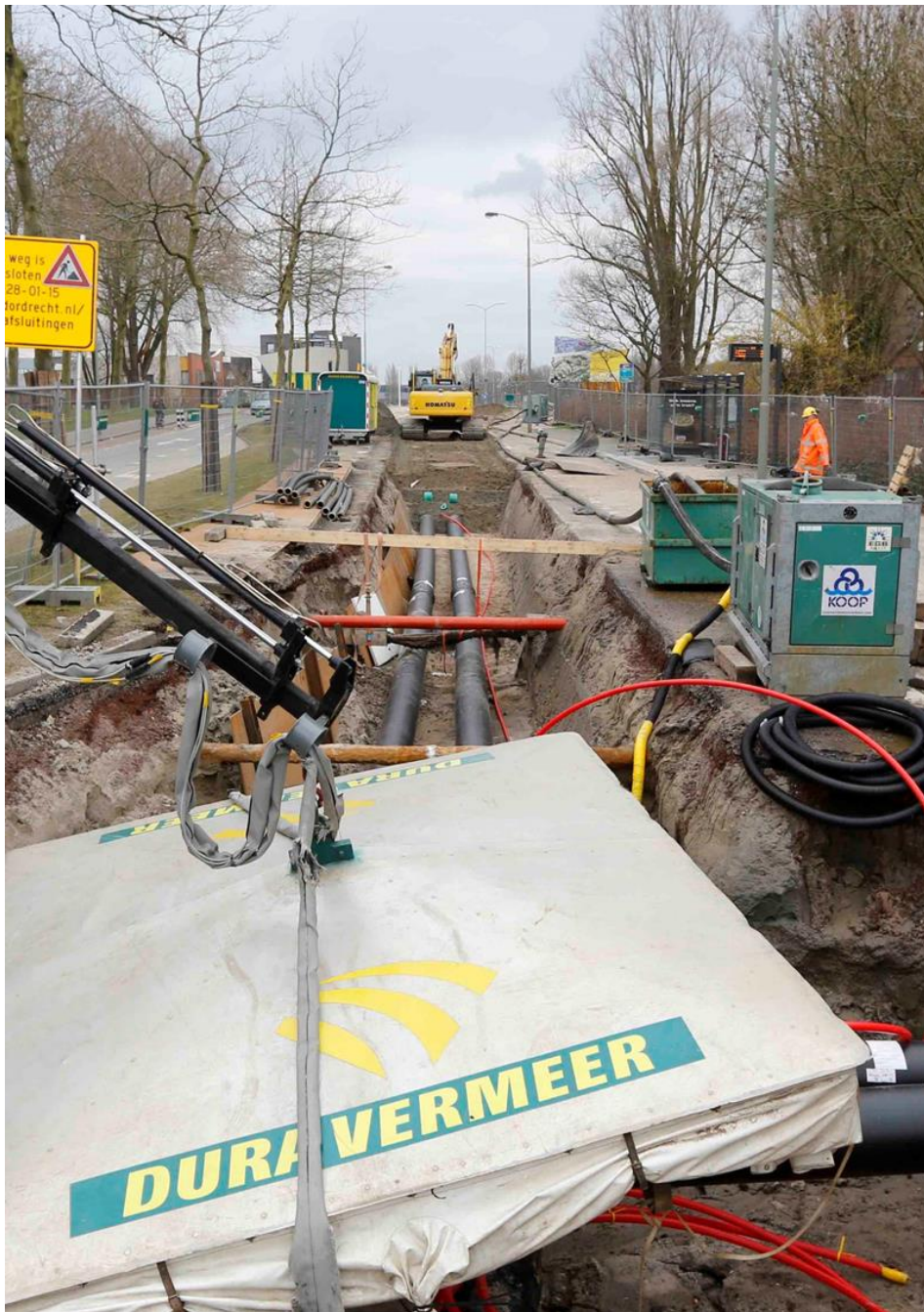
- Goede en eerlijke ‘verbouwing’;
- Regisseur: meeste *assets* zijn van anderen, veel afhankelijkheden;
- Woningcorporaties als *startmotor*;
- Programmatische aanpak.

Uitvoeringsplan op wijkniveau

- Samenspel vastgoed – infrastructuur – bronnen;
- Gemeenteraadsbesluit over precieze toekomstige energievoorziening;
- Houvast/kader voor acties door gebouweigenaren, bewoners, netbeheerder, energieleverancier;

BZK Proeftuin Aardgasvrije wijken

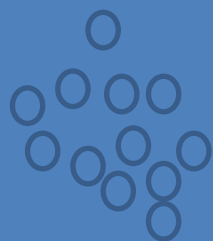

Programmatistische aanpak

SERVICEPUNT
DUURZAME ENERGIE

Stakeholder specifieke opgave

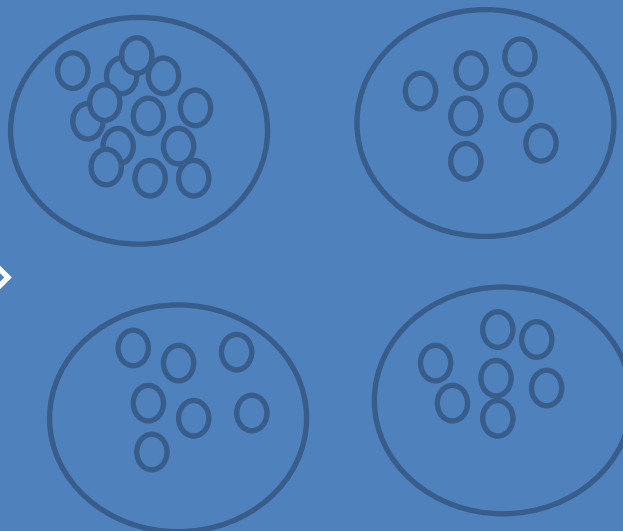

Stakeholders werken los van elkaar aan hun eigen opgaven

Voorbeelden:

- Woningbouwcorporaties verduurzamen vastgoed;
- Netbeheer beheren gas en elektra netten
- Warmtebedrijven ontwikkelen warmtenet;
- Gemeente investeert in openbare ruimte & stadsvernieuwing
- Bewoners investeren in energiebesparende maatregelen

Gebiedsopgave

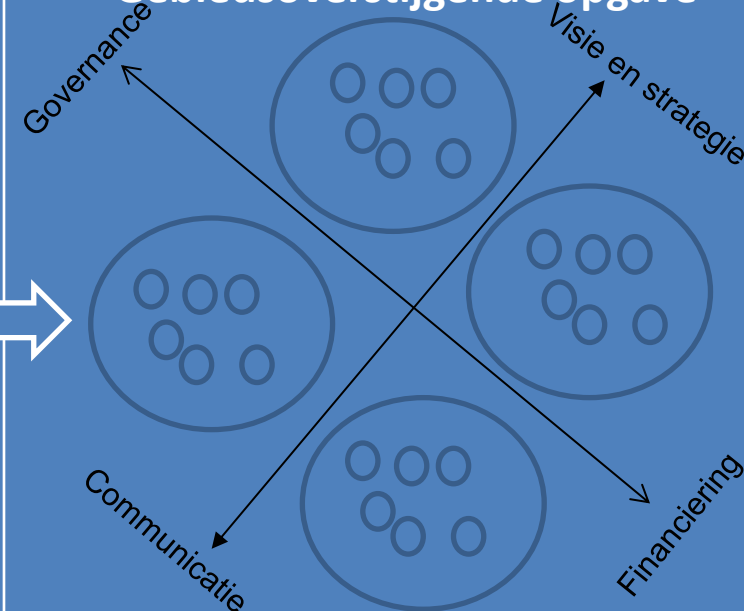
Stakeholders bundelen opgaven per gebied

Gezamenlijke belangen en fasering

Voorbeelden:

- Creëren van schaalgrootte voor warmtenet
- Afstemmen van all electric oplossingen, elektrische mobiliteit, zonnepanelen in relatie tot verzwarende elektriciteitsnet
- Bundelen van planning vervangen waterriolering- en gasnet & stadsvernieuwing
- Gebiedscampagnes gericht op aardgasvrij en energiebesparing

Gebiedsoverstijgende opgave

Overkoepelende thema's op stads- of regionaal niveau, waarmee gebiedsopgave worden gevoed.

Voorbeelden van thema's:

- Warmtevisie en warmtetransitieplan
- Bewonerscommunicatie & participatie
- Financieringsconstructies
- Groeistrategie voor gemeentelijk/regionaal warmtenet

SERVICEPUNT
DUURZAME ENERGIE

Contact:

info@servicepuntde.nl

**OVER
MORGEN**

Andersson
Elffers
Felix

Provincie
Noord-Holland